

Sygn. akt II Cz 295/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Barbara Nowicka

SO Grażyna Kobus

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 roku w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia wnioskodawcy (...) z siedzibą w W.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 20 lutego 2013 roku, sygn. akt I Co 3834/13

o oddaleniu wniosku o nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 14 lipca 2011 roku, sygn. akt I Nc 2980/11 Sądu Rejonowego w Wałbrzychu wydanemu w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko U. C. i Z. C.

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek (...) z siedzibą w W. o nadanie na jego rzecz – jako następcy wierzyciela – klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, tj. nakazowi zapłaty wydanemu w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w dniu 14 lipca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 2980/11. W uzasadnieniu stwierdził, że wnioskodawca nie wykazał przejścia na niego uprawnień wynikających z tytułu wykonawczego, przedłożył on bowiem wprawdzie poświadczone przez występującego w sprawie radcę prawnego odpisy wyciągu z umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku oraz wyciągu aneksu nr 1 do tej umowy, jednakże dokumenty te nie spełniają wymagań stawianych przez przepis art. 788 § 1 k.p.c. Z odpisów tych wynika bowiem, że notariusz, który poświadczył zgodność wyciągów z umową główną oraz aneksem do tej umowy w swoim poświadczeniu wskazał jedynie, że na oryginałach dokumentów zostały poświadczone podpisy przez notariusza, przed którym umowa i aneks były podpisywane. Z tych odpisów nie wynika jednak czyje podpisy zostały tam urzędowo poświadczone. W ocenie Sądu I instancji do takiego ustalenia nie jest wystarczające wskazanie w wyciągach kto reprezentował strony umowy i aneksu, gdyż urzędowe poświadczenie podpisu musi dokładnie wskazywać osobę czyjej podpis został urzędowo poświadczony. Takich informacji powyższe dokumenty nie zawierają. Niezależnie od tego wskazał Sąd Rejonowy, że także odpis Załącznika nr 1 do umowy cesji, który został przedłożony przez wnioskodawcę w formie kserokopii luźnych kartek niepołączonych z wyciągiem z umowy oraz z nieczytelnymi pieczęciami nie stanowi dokumentu, o którym mowa w przepisie art. 788 § 1 k.p.c. Załącznik ten nie został bowiem w żaden sposób połączony integralnie z umową główną, ani nie znajdują się na nim podpisy osób, które w imieniu stron umowy wskazywałyby, iż wymienione w nim wierzytelności stanowiły przedmiot umowy głównej. Skoro na tym Załączniku brak jest jakichkolwiek podpisów, to z oczywistych względów dokument ten nie spełnia wymagań stawianych przez wskazany przepis (muszą być złożone podpisy, a następnie muszą one zostać we właściwej formie poświadczone).

Zaznaczył również Sąd, że charakteru dokumentu o jakim mowa w tym przepisie nie nadaje owemu Załącznikowi jego poświadczenie za zgodność z oryginałem przez reprezentującego wnioskodawcę radcę prawnego, albowiem zgodnie z art. 129 § 3 k.p.c. jedynie takie poświadczenie, a nie dokument, który jest nim opatrzony, ma charakter dokumentu urzędowego.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, wnioskodawca zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj. art. 129 § 2 w zw. z § 3 k.p.c. w zw. z art. 788 § 1 k.p.c., poprzez błędne przyjęcie, że załączone przez niego dokumenty w postaci wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku wraz z Załącznikiem nr 1 do aneksu do w/w umowy nie spełniają wymogów formalnych świadczących o przejściu uprawnień na jego rzecz,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 2 § 2 w zw. z art. 96 pkt 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku - Prawo o notariacie /Dz.U. z 2008 roku, Nr 189, poz. 1198 z późn. zm./, poprzez błędne przyjęcie, że wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku wraz z Załącznikiem nr 1 do umowy nie ma charakteru dokumentu urzędowego,
3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na nieuzasadnionym przyjęciu, że nie wykazał on przejścia uprawnień na jego rzecz, jako przejmującego wierzytelność, zgodnie z wymogami art. 788 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne i jako takie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Możliwość nadania klauzuli wykonalności w trybie przepisu art. 788 k.p.c., tj. po przejściu uprawnienia lub obowiązku na inną osobę, jest uzależniona od spełnienia przesłanki wykazania tego przejścia za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Zgodnie z powyższą regulacją, w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela lub przeciwko następcy prawnemu dłużnika, sąd bada czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 788 § 1 k.p.c., tj. czy przejście uprawnienia (obowiązku) nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego, lub w toku sprawy przed jego wydaniem oraz czy przejście to wykazane zostało dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Takiej też weryfikacji poddany został wniosek złożony w niniejszej sprawie oraz dołączone do niego dokumenty, a wynikiem tejże weryfikacji była zasadna konstatacja Sądu I instancji, że wnioskodawca nie wykazał przejścia na niego uprawnienia przysługującego uprzednio wierzycielowi (...) S.A. w W., potwierdzonego nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w dniu 14 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 2980/11. Wobec powyższego, podniesione w zażaleniu zarzuty naruszenia przepisów prawa oraz sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego we wskazanym zakresie, ocenić należy jako chybione.

Do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na jego rzecz wnioskodawca dołączył kserokopię wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku oraz kserokopię wyciągu z aneksu do tej umowy, sporządzonego w dniu 4 stycznia 2012 roku, przy czym zgodność tych wyciągów z oryginałami dokumentów prywatnych (umową cesji wierzytelności oraz aneksem do niej) została notarialnie poświadczona. Z adnotacji zawartych pod umową cesji wierzytelności i aneksem wynika, że podpisy złożone pod w/w dokumentami również zostały poświadczane notarialnie, co niewątpliwie nadaje tym dokumentom walor dokumentów prywatnych z podpisami urzędowo poświadczonymi. Wyciągi zostały nadto potwierdzone, jako zgodne z oryginałami, przez pełnomocnika wnioskodawcy, podobnie jak Załącznik nr 1 do aneksu do umowy. Podzielić zatem należy stanowisko skarżącego, że umowa cesji, z uwzględnieniem aneksu, wyczerpuje ustawowy wymóg określony w art. 788 § 1 k.p.c. w zw. z art. 129 § 3 k.p.c. Wskazać jednak trzeba, że z treści tej umowy nie wynika jakie dokładnie wierzytelności były przedmiotem obrotu między (...) S.A. w W. a wnioskodawcą, a jedynie, że był nim (...), którego ostateczna wysokość wyszczególniona została w Załączniku nr 1 do aneksu. Słusznie przy tym zauważył Sąd I instancji, że do wniosku nie został dołączony

ten Załącznik, a wnioskodawca przedłożył jedynie składający się z kilku stron dokument (w formie kserokopii luźnych kartek), w którym sprecyzowano szczegółowo zobowiązanie dłużników U. C. i Z. C., przy czym nie sposób przypisać mu waloru dokumentu urzędowego, czy też dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Pieczętka pełnomocnika wnioskodawcy na tych kilku stronach Załącznika nr 1 w brzmieniu: „za zgodność z oryginałem świadczy radca prawny K. P.” jest bez znaczenia, skoro z żadnej części tej kserokopii nie wynika, że w oryginale ma ona charakter dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym lub też dokumentu urzędowego. Zgodnie z treścią przepisu art. 129 § 3 k.p.c. poświadczenie zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony w osobie radcy prawnego nadaje temu poświadczeniu charakter urzędowego. Oznacza to, że poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu źródłowego o treści takiej samej, jak odpis (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2010 roku, sygn. akt III CZP 94/10, OSNC 2011/9/91). Przywołane przez pełnomocnika wnioskodawcy orzecznictwo, trafne w stosunku do wyciągu z umowy cesji oraz wyciągu z aneksu do tej umowy, nie może być uzasadnieniem dla istnienia Załącznika nr 1 jako dokumentu posiadającego cechy wymagane przez przepis art. 788 § 1 k.p.c. Przyjęcie wywodów skarżącego oznaczałoby bowiem, że jego poświadczenie nadaje dowolnemu pismu charakter urzędowy, a taki skutek jest oczywiście wykluczony. Ponadto, na co już zwracał uwagę Sąd Okręgowy w podobnych sprawach (m. in. sygn. akt II Cz 1213/12), przedkładanie przez zawodowego pełnomocnika nieczytelnych załączników czy dokumentów łączy się z ryzykiem oddalenia wniosku jako niespełniającego ustawowych wymogów, a przy tym stanowi wyraz lekceważenia Sądu. Równocześnie nie może zasługiwać na akceptację postawa, w której dokumenty, w oparciu o które ma nastąpić wydanie orzeczenia, strona przedkłada dopiero na etapie postępowania zażaleniowego. Dopiero w tym stadium przedłożone zostały np. dokumenty zawierające czytelne pieczęcie, czy też dokumenty, z których wynika, że także poszczególne, przedłożone wcześniej, odpisy określonych stron Załącznika nr 1 do aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku, dotyczące się dłużników U. C. i Z. C., również poświadczone zostały przez notariusza za zgodność z oryginałem. Przepis art. 394 § 3 k.p.c. in fine przewiduje wprawdzie możliwość wskazania w zażaleniu faktów i dowodów, niemniej jednak dotyczy to wyłącznie „nowych” faktów i dowodów, a zatem nie ma on zastosowania w sytuacji, w której strona już na wstępie zaniedbuje swoje obowiązki i pomimo możliwości nie powołuje wszystkich faktów i nie przedstawia wszystkich dowodów.

Nie sposób wreszcie zaaprobować przedstawionego w zażaleniu poglądu, jakoby w momencie powzięcia wątpliwości co do treści załączonych dokumentów, przewodniczący w Sądzie Rejonowym winien był wezwać wnioskodawcę na podstawie art. 130 k.p.c. do ich poprawienia, bądź uzupełnienia. Przewidziany w tymże przepisie tryb naprawczy obejmuje bowiem jedynie konwalidację braku należytej opłaty od pisma procesowego oraz uzupełnienie jego braków formalnych. Dostarczenie czytelnych załączników do pisma procesowego nie może być uznawane za wymóg formalny pisma procesowego, którego nieuzupełnienie w wyznaczonym terminie skutkować winno zwrotem pisma (pozwu, wniosku, czy innego pisma procesowego). Wymogu takiego nie stawiają bowiem przepisy art. 126 k.p.c., 126¹ k.p.c., art. 128 k.p.c. czy art. 187 k.p.c., stosowane do postępowania klauzulowego na mocy odesłania zawartego w przepisie art. 13 § 2 k.p.c. Braku w tym zakresie nie sposób poczytać wreszcie za brak uniemożliwiający nadanie sprawie prawidłowego biegu w rozumieniu przepisu art. 130 § 1 k.p.c. Skutkować może on, co najwyżej, tak jak w przedmiotowej sprawie, oddaleniem wniosku wobec nieudowodnienia podnoszonych twierdzeń (art. 6 k.c. i art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, stosownie do treści art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.